

مبنای رفتار

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

دکتر عکوه نوابی نژاد

دارند، متوجه نیستند که به کودک خود، آسیب و صدمه، بزرگی می‌زنند. آنان علامت بیماری را بزرگ می‌پنداشند و همه چیز را در خانه تحت الشاع آن قرار می‌دهند، و به کودکی آموزند تا از همین نشانه‌ها برای جلب توجه استفاده کند تا بتواند آنچه را که می‌خواهد به همان گونه‌ای که می‌خواهد، به دست آورد و با این حریه از تکالیف نامطبوع بگیریزد. والدینی که درمورد سلامتی شان و سواس دارند و بیوسته درباره وجود و نشانه‌های بیماری در خود ناله و موبیه سداده، به دلایل جزئی از حضور درس

نگرش نسبت به بیماریها مهمترین عامل در رفاه کودکان، نگرش والدین آنها نسبت به بیماری هاست. عقیده کلی شخص درمورد بیماریها، در دوران کودکی شکل می‌گیرد. پدر و مادری که به فرزندشان توجه بیش از حد دارند و نسبت به هر نشانه علامت جزئی که در کودک می‌بینند اضطراب زیادی نشان می‌دهند، کودک را در رختخواب گذاشته، بلا فاصله دکتر خبر می‌کنند، و به او بی در بی دارو می‌خورانند و یا بدون هیچ دلیل موجه‌ی اورا از رفقن به مدرسه باز می‌سازند.

کودک است. از هر پنج کودک بیمار در بیمارستان مذشلی، یکی از آنها دارای بدر با مادر بیمار روانی بوده است. پارهای از شرایط روانی، مثل اسکیزوفرنی و بیاپسیکوزماتیک - دیرسیو (بیماری روانی شف - افسردگی) ارثی، می باشد.

نگرهای دیگر والدین
کمال گرانی، یک نگرش آسیب رساننده است و

وِمَطَالَاتُ فَرْسَةٍ

معلوماً " همراه با انضباط و دیسیپلین شدید بوده به نامنی و ناشادی می‌انجامد . پدرها مادر ممکن است تشخیص دهد که پسر یا دختر آنان کامل است ولی پس از گذشت چند سال ، زمانی که نارسایی و نقص او به طور احتساب ناپذیر خود را نسان داد ، والدین دچار نومیدی و باء س شده احتمالاً " آن را تقریباً " با طرد فرزند خود (که اکنون درسن نوچوانی است) ، نشان می‌دهند . تحمل و درگر روان در حال رشد کودک ، اهمیت والای دارد ؛ حجهل و نادانی در مرور دهنگار بودن رفتار و خصوصیاتی چون منفی گرایی در سنین یک تا سه سالگی ، یا وقوع محدود آن در اوان نوجوانی

کارغیبیت می کنند و یا به عمل دفع کودکان خود با دقت نظاره و توجه می نمایند، زمینه های ابتلای فرزندان خود را به بیماری های عصبی روانی و بیماری هیپوکندریا فراهم می سازند. آنها با این رفتار خود قطع نظر از هرچیز، ارزش و اعتبار آموزش و پرورش را نادیده می گیرند. رفتار والدین، هنگامی که بیماراند و با تصور می کنند که دچار بیماری شده اند، اثر عمیقی بر رفتار فرزندانشان خواهد داشت و این تا آخر عمر، موجب رنجشان خواهد شد.

والدین باید به عوض اغراق کردن در مورد نشانه های بیماری، آنها را تا حدودی کوچک بشمارند. آنان باید بین بی مهری و همدردی نکردن از یک سو و اضطراب و توجه بیش از حد از سو، دیگر، تعادل برقرار سازند.

کودکی که دارای نشانه‌های نور و تیکی است تقریباً همیشه والدین نوروتیک و عصبی دارد. شخصیت کودک تا اندازه‌ای ارثی است، اما یک محیط عصبی - روانی که در آن بدر با مادر نوروتیک به طور دائم درباره فرزندشان و با علائم بیماری او حرف می زند، و هر ناراحتی جزئی را بزرگ کرده، اضطراب بیش از حدنشان می دهدند، کودک را وامی دارد تا آگاهانه با ناگاهانه، از والدین خود تقلید کند. هرگاه پدر درباره درد شکم خود ناله‌داد و سردهد دخترش نیز ممکن است مستقیماً "از او تقلید" و اوضاع خود شکایت کند و با دچار ترس از بتلای به همان بیماری شود.

نهایت بیماریهای نوروتیکی نیست که کودکان
والدین خود می‌گیرند، ناراحتیهای شدید
روانی نیز عموماً مربوط به تاریخچهٔ فامیلی

حسادت ورزند و این تبعیض باعث لوس و نتر شدن کودک معلول گردد. کودک مورد تبعیض به مرائب بیش از کودکان دیگر به خواستهایش رسانده می‌شود. اگر او با یکی از والدین درگیری پیدا کند، ولی‌گیره دفاع از او برخیزد. چنین کودکی از اعمالی که به دلیل آن خواهر یا برادرش مورد شمات قرار می‌گیرند، بدون موافقه، تبرئه است. عموماً "این‌گروه کودکان، هدایای بیشتری دریافت می‌کنند و والدین نسبت به گفته‌ها و پیشرفت‌های آنها علاقه بیشتری نشان می‌دهند. بدر یا مادر هیچ گاه نمی‌بذرجند که با این اعمال بین فرزندان خود تفاوت قائل شده‌اند زیرا رفتار و برخورشان، آگاهانه و حساب‌شده نیست، اما این عکس العملهای والدین درزند همه، بهخصوص در چشم کودکانی که مورد بسیاری قرار گرفته‌اند، بسیار آشکار و بدیهی است.

بعضی به اختلاف و حسادت درخانه و خانواده می‌انجامد. هنگامی که مرحله نوجوانی فرا رسد واستقلال نسبی به دست آید، کودکی که به او مهربانی نشده‌است از والدین می‌گریزد. مورد تبعیض واقع شدن پسر، توسط مادر، به تثبیت مرحله نزدیکی شدید به مادر و حتی گرایشهای هم‌حسن گرایی (بدویژه اگر پدر مرد ضعیف و غیرکارآمدی باشد)، منجر خواهد شد.

پارهای از مشخصات والدین نمونه‌های گوناگون والدین، درمسیرهای بی شمار زندگی، اثرات عمیق مختلفی بر کودکان به جای می‌گذارد. والدینی که نسبت به یکدیگر بی مهر و بی محبت هستند، و آشکارا در حضور فرزند خود، باهم به جنگ و سیز می‌پردازند و به

به مشکلات و اختلالات جدی منجر می‌شود. پذیرش این رفتار همواره با یک روحیه خوب و شوخ، باعث می‌شود تا کودک این مرحله را بدون درد سبیگدارند. ج - ک، چستری‌سون می‌نویسد تنها مردی که مرا به عنوان یک کودک درک کرد، خیاطم بود، او می‌دانست هر بار که من به لباس نازه‌ای احتیاج دارم باید از نو اندازه گیری ام کند.

نگرش اخلاقی و متعصباً شدید نسبت به مسائل جنسی نیز، عواقب ونتایج بسیار نامطلوبی دریی خواهد داشت. این تعصب ممکن است به هم‌حسن گرایی منتهی شود و یا کودک به دلیل عقاید منسخ و کهنه، در مدرسه مورد استهزا، قرار گیرد و بعدها به شکست در ازدواج و یا طغیان و زیاده رویه‌سای جنسی بیانجامد.

تبعیض ناشایدترین و نامطلوبترین نگرش والدین است، وعلی که موجب آن می‌شود متفاوت و گوناگون می‌باشد. هر یک ازوالدین ممکن است یکی از کودکانش را محبوب خود بدانند. غالباً "بدر نسبت به دختر و مادر نیز به پسر، محبت بیشتری ابراز می‌دارند. عموماً" کودک سوم محبوب و مورد علاقه هیچ یک نیست و درنتیجه مستعد حسادت و نااممنی می‌باشد. ممکن است کودکی به علت آنکه از حسن دلخواه والدین بوده و یا زیبا و خوش قیافه است و یا از بقیه با هوشتر و زینتر می‌باشد و یا اینکه شخصیتی عاطفی تر و با محبت تر دارد، مورد علاقه، زیاد و تبعیض قرار گیرد. بسیار محتمل است کودک معلول ذهنی یا جسمی، موضوع تبعیض واقع شود و کودکان دیگر نسبت به او

باشد می رود و روزهایش را به خوشی می گذراند واما در مقابل این هم‌آزادی و راحتی کودک مادر پای بند خانه است، او شاهدگردش و تفریح دست جمعی فرزندانش می باشد، درحالی که برای او، احتمالاً "به این دلیل که تنها فرزند خانواده‌اش بوده، این تفریحات وجود نداشته است.

والدین نسبت به بارهای از ویژگیهای فرزند خوبی، که قادر به کنترل آن نیستند احساس ناتوانی می کنند. آنان نمی توانند کودک را مجبور به خوردن، خوابیدن، سرگرم نشستن آرام نشستن، تمیز و نظیف بودن و خودداری از شکل درآوردن و حرکات غیر ارادی بنمایند درنتیجه دچار احساس ناراحتی و شکست می – شوند.

مادری که به طور موقت و بادایش شغل و کار خوبی را به منظور رسیدگی به فرزندان خردسالش رها می کند، ممکن است احساس تنها می خواهد و عدم موفقیت کرده حساس و زود رنج شود. همه، اینها به نوبه خود اثرات بدی برکودک خواهد داشت.

نگرشهای والدین آگاهانه و از روی قصه نیست، بلکه غیر عمدى بوده، از ضمیر و ذهن ناگاه آنها سرچشمه می گیرد. همان گونه که لئو کانر (leo kanner) روان پزشک امریکایی می نویسد، نگرشها، تبلورات تجارب زندگی افراد است، و نگرشهای آسیب رساننده به شکل مشکلات عاطفی بروز می کند، والدین نمی توانند این مشکلات شخصیتی خود را تغییر دهند، ویژشکان و معلمان هم نباید آنان را به این دلیل سرزنش کنند.

انحصار مختلف نفرت خودرا از یکدیگر نمایسان می کنند، باید بدانند که رفتار آنان به گونه‌ای اجتناب ناپذیر، نائیزیری نامطلوب بر فرزندان خواهد گذاشت، بجهه‌ها مقلدند و نسبت به محیط خانه حساس.

کودکانی را می بینید که هرگاه شاهد ناهماهنگیها و اختلافات خانوادگی می شوند حملات آسم و یامیگرن برآنان وارد می گردد. والدینی که عشق و محبت، درستی و شرافت فدکاری، رفتار غیر خود خواهانه و ادب و تربیت را به یکدیگر و همین طور در رابطه با فرزندانش رعایت نمی کنند، در آینده نباید چیز دیگری جز این گونه رفتارها را از کودک متوقع باشند. اگر والدین احساس کنند که برای عدم کنترل خلق و خوی خود، قادر به عذرخواهی نیستند، نمی توانند از فرزندانشان نیز این انتظار را داشته باشند. پدر و مادری که نسبت به احساسات مردم و با کودکانشان بی توجه و بی تفاوتند، به احتمال زیاد بازتاب همان ویژگی خود را در خصوصیات بزرگسالی فرزندان خواهند دید. والدینی که نسبت به دیگران بی تحملند و بی‌سوشه از دیگران انتقاد کرده، مال خودرا بی‌بهوده و احتمانه صرف می کنند، بی‌ادر گفتگوها و محاوره‌های خود، از مذهب، درستی و مهربانی به بدی و بی ارزشی باد می کنند بی تردید الگوهای بد و فاسدی برای فرزندانشان خواهند بود. درخانه است که کودکان درست و غلط، درستی و نادرستی و مهربانی و بی مهربانی را فرا می گیرند.

ممکن است والدین نسبت به هم حسادت بورزنده، همچنین امکان دارد مادر به فرزند خود غبطه بخورد، زیرا به نظر وی، او هرچه می خواهد به دست می آورد و به هر کجا مایل